

**O‘ZBEKISTON XALQ RASSOMI OBIDJON SOIBJONOVICH BAKIROV
HAYOT VA IJODI**

Ismonov Xurshidbek Baxtiyoroich

AnDPI, Tasviriy san’at va muhandislik grafikasi kafedrasida katta o‘qituvchisi

Xatamov Oybek Odiljon o‘g‘li,

AnDU, Tasviriy san’at va muhandislik grafikasi ta’lim yo‘nalishi talabalari

Odilova Shaxribonu Abrorbek qizi,

AnDU, Tasviriy san’at va muhandislik grafikasi ta’lim yo‘nalishi talabalari.

Annotatsiya

Oliy va o‘rta ta’lim muassasalarida talabalarga O‘zbekiston xalq rassomlaridan biri Obidjon Soibjonovich Bakirov hayoti va ijodini keng targ‘ib qilish maqsadida ilmiy izlanishlar olib borilmoqda. Ushbu maqolada O‘zbekiston xalq rassomi Obidjon Soibjonovich Bakirovning ijodi ishalri bilan yaqindan tanishdik. O'rta Osiyo aholisining go'zal sharqona rang-barangligini aks ettiruvchi rassom. Ijodiy faoliyatining markaziy qismini tabiat manzarasini ifodalash tashkil etadi. Rassomning faoliyatida natyurmort, portret va kompozitsiya tashkil etadi.

Abstract

Scientific research is being conducted in higher and secondary educational institutions in order to widely promote the life and work of one of the people's artists of Uzbekistan, Obidjon Soibjonovich Bakirov. In this article, we got acquainted with the work of the People's Artist of Uzbekistan Obidjon Soibjonovich Bakirov. An artist who depicts the beautiful oriental diversity of the people of Central Asia. The central part of his creative activity is the expression of natural scenery. The artist's work includes still life, portrait and composition.

Аннотация

В высших и средних учебных заведениях проводятся научные исследования в целях широкой пропаганды жизни и творчества одного из народных артистов Узбекистана Обиджона Соибжоновича Бакирова. В этой статье мы познакомились с творчеством Народного художника Узбекистана Обиджона Соибжоновича Бакирова. Художник, изображающий прекрасное восточное

многообразии народов Средней Азии. Центральное место в его творчестве занимает выражение природных пейзажей. Творчество художника включает в себя натюрморты, портреты и композиции.

Kalit so`zlar: O'zbekiston xalq rassomi O.S.Bakirov hayot va ijodi.

Key words: Life and work of People's Artist of Uzbekistan O.S. Bakirov.

Ключевые слова: Жизнь и творчество народного артиста Узбекистана О. С. Бакирова.

Obidjon Soibjonovich Bakirov 1941 yili 19-martda Andijon shahrida xizmatchi oilasida tug'ildi. Tandir yonidan barmoqlarini bulg'agan cho'g' topib olgan besh yashar Obidjon yangi oqlangan devorga chiqib, rasm chizishga kirishdi. Rassom o'z tengdoshlaridan farqli o'laroq, bolalar qo'lidan kelganicha bir qatorda emas, balki jonli, hajmli va go'zal tarzda chizgan, buni hatto oddiy ko'z bilan ham ko'rish mumkin edi. O'qishini yozishni tugatmasdan, bolaning onasi uydan chiqdi. Uning devor va kiyimlari bilan nima qilganini ko'rib, uni tanbeh qila boshladi. Yigitning uy yumushlari bilan shug'ullangan otasi ham uning ishlaridan boshini ko'tardi. Shu payt hovliga shu uyda yashovchi Obidjonning amakisi kirib keldi. U akasi va kelinidan farqli o'laroq, avvalo, bolaning kirlangan devori va kiyimlariga emas, jiyani – bo'lajak rassom Obidjon Bakirovning birinchi suratini kordi. Bir daqiqa davomida u jimgina va nima bo'layotganiga o'ychan qaradi, kichkina bolaning

chizilgan rasmini ko'rib, ukasining oldiga keldi va dedi: "Bolani xafa qilmang. Bu rassomning ishi dedi amakisi "ko'rasiz, ulg'ayib, mashhur rassom bo'ladi!". Amaki ota-onasining hujumi ostida allaqachon yig'lay boshlagan, ko'z yoshlari namlangan, cho'g'dan qoraygan kaftlari bilan yig'lay boshlagan sevimli jiyanini qo'lga oldi va uning ko'zlariga qaradi va dedi: Yig'lama. Katta bo'lganingda san'atkor bo'lasan, albatta mashhur rassom bo'lasan. Men o'zim sizga qalam va albom beraman, siz o'qiysiz. Kichkina jiyanining iqtidorini besh yoshida payqagan amakini Abbas Bakirov deb atashgan. Aynan shu, taniqli va xalq sevgan, SSSR xalq artisti Abbas Bakirov. Amakisi, xalq artisti Abbas Bakirov uning hayotida muhim o'rin tutgan. Haqiqatan ham, Abbas Bakirov Moskvaga xizmat safarlaridan birida va'dasini bajarib, bo'lajak rassom Obid Bakirovga o'zining birinchi ish quroli - albom, rangli qalam va bo'yoqli cho'tkani olib keldi. Kelajakda allaqachon tanilgan rassom Obid Bakirov jiyanining iste'dodiga juda ilhomlangan va sezgir bo'lgan amakisining portretini chizadi.

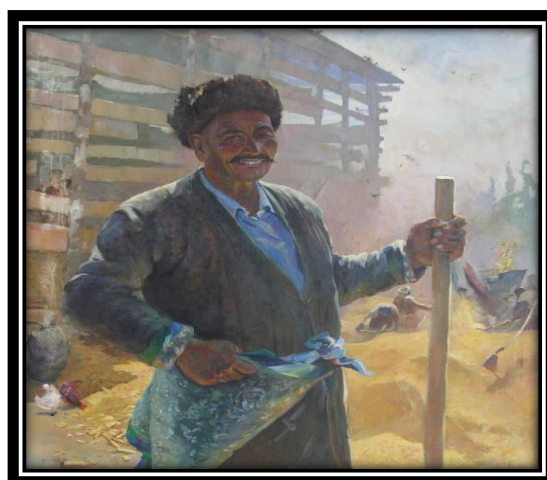
Obid Bakirov SSSR xalq artisti Abbas Bakirovning jiyanini bo'lib, san'at va ijodga to'yingan muhitda o'sgan.

- Obidjon Bakirov maktab yillarida tasviriy san'at to'garagiga qatnagan, maktab tahririyati raisi bo'lgan. O'z maktabi nomidan viloyat va respublika olimpiadalarida qatnashib, g'olib bo'lgan.
- 1958 yili maktabni tamomlab 1961 yilgacha "Oxunboboyev" nomli teatrda, so'ngra Andijon meditsina institutida rassom-bezakchi bolib ishlagan.
- Xalq sevimlisi, Obid Bakirovning amakisi Obidjonning ilk yillarida O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan san'at arbobi Aleksandr Li bilan suyuqli jiyanini tanishtiradi. Iskandar o'zining zo'r va hamma narsani idrok etuvchi

shogirdi Obidjonga badiiy va tasviriy san'at "alifbosi"ni qunt bilan singdirishni va o'rgatishni boshlaydi. Keyinchalik, 1962-1967 yillarda Obid Bakirov P.P.Benkov nomidagi Respublika rassomlik bilim yurtida Boris Ivanovich Tokmin, A.V.Petrov kabi ustalardan tahsil oldi.

- 1962-1967 yillari Toshkentdagi Benkov nomli bilim yurtini tamomladi.
- 1967-1973 yillarda Toshkent teatr va rassomlik san'ati institutida tahsil oldi.
- 1973 yildan Andijon badiiy ishlab chiqarish ustaxonasida faoliyat yuritdi.
- 1979 yili O'zbekiston Respublikasi "Shuhrat" medali bilan mukofotlandi.
- 2001 yil O'zbekiston Badiy akademiyasining "Yuksak san'at asarlari uchun" kumush medal bilan mukofotlandi.
- 2008 yil O'zbekiston xalq rassomi" unvoni bilan taqdirlandi.

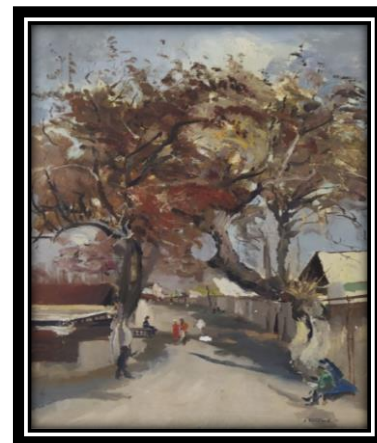
U serqirra ijodkor edi. Musavvir portret janridagi 100 dan ortiq asarlarini umumlashtirib, "Mehnat qahramonlari", "Fan arboblari", "Madaniyat va san'at ahli", "Ulug' siymolar", "Zamon yoshlari" turkumlarini yaratdi. Mazkur portretlarda turli soha fidoyilari, ijtimoiy iqtisodiy va madaniy hayot rivojiga munosib hissa qo'shgan insonlarning rangin siymolari ifodalangan. Musavvir tomonidan Abu Ali ibn Sino tavalludining 1000 yilligi munosabati bilan yaratilgan buyuk allomaning rang-tasvirdagi siymosi tasviriy san'atda etalon sifatida qabul qilingan. Obidjon Bakirov xalq artisti Abbas Bakirov, Mumtoz shoira Samarbonu, professor Yusuf Otabekov O'zbekiston xalq artisti Qamara Burnasheva, Mehnat Qahramoni Olim Qurbonov kabi insonlarning obrazlarini yuksak mahorat bilan aks ettirgan.

O. Bakirov go'zallik kuychisi edi. Boshqacha aytganda - o'sha davrdagi O'rta Osiyo aholisining go'zal sharqona rang-barangligini aks ettiruvchi rassom. Ijodiy faoliyatining markaziy qismini tabiat manzarasini ifodalash tashkil etadi. Rassom asarlarida jannatmonand Farg'ona vodiysining betakror tabiati, viqorli tog'lari,

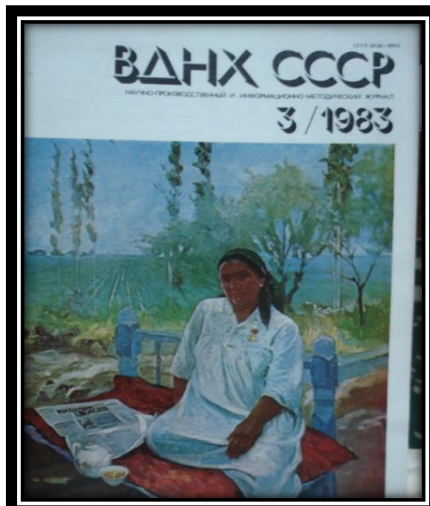
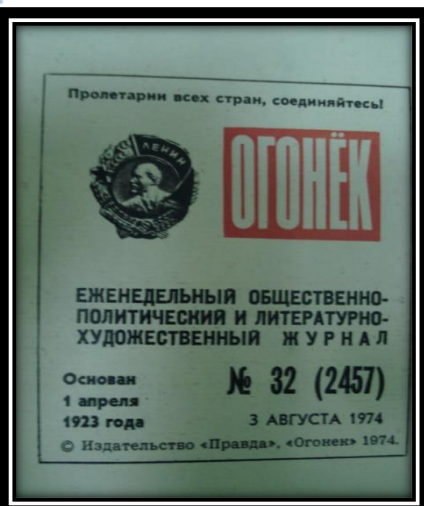

cheksiz adiru tepaliklari, serhosil paxtazorlari, bog‘u rog‘lari mahorat bilan kuylangan. O.Bakirov, eng avvalo, tabiatning go‘zalligidan, tevarak-atrofdagi voqelik go‘zalligining rang-barangligidan, ilhomlangan, bu go‘zallikka mahliyo bo‘lib, o‘z vatanining ne‘matlaridan hayratda qolishdan to‘xtamagan. Bu tuyg‘ularni, cheksiz kechinmalarni naqqoshlik tili bilan yetkazishga chaqiriladi, u realistik uslubga asoslanib, portretlar, natyurmortlar, manzaralar chizgan, san‘at ixlosmandlari, inson va uning ruhi qiyofasi, atrof-muhit qiyofasi, vodiy tabiatining go‘zalligi, tabiatni omlarining timsollar darajasida o‘ziga xos tasvirini yaratishda barchasini rassomning o‘z ijodiga sadoqatidan dalolat beradi.

Obidjon Bakirov 1973 yildan Rassomlar uyushmasi a‘zosi, keyinchalik, O‘zbekiston Badiiy ijodkorlari uyushmasi a‘zosi sifatida faoliyat olib bordi. 46 yillik faoliyati davomida xalqaro, respublika va viloyat miqyosidagi o‘nlab nufuzli ko‘rgazmalarda muvaffaqiyatli ishtirok etdi. Rassomning asarlari “VDNH” “Ogonyok” kabi jurnallar va boshqa bosma nashrlarning bosh sahifalarini qayta-qayta bezab turgan. Turli gazetalarda ko‘plab insho va maqolalar qahramoni bo‘lgan.

Musavvir asarlari AQSh, Rossiya, Yaponiya, Hindiston, Isroil, Koreya, Bolgariya, Germaniya, Fransiya kabi mamlakatlar muzeylari, shaxsiy kolleksiyalardan o‘rin olgan. Obidjon Soibjonovich Bakirov o‘z ijodiy hayotida o‘zbek sovet yozuvchisi, shoiri va aktyori Botir Zokirov, uning ma’budasi Valentin Fadeev, Ro‘zi Choriyev, Chingiz Axmarov, Vladimir Burmakin va boshqa ko‘plab ajoyib va mashhur insonlar bilan uchrashgan. ijodiy dunyosida ulardan ba'zilari bilan yaqindan, ijodiy va do'stona muloqotlar qilgan.

Proceedings of International Scientific Conference on Multidisciplinary Studies

Hosted online from Moscow, Russia

Date: 11th November, 2022

ISSN: XXXX-XXXX

Website: econferenceseries.com

Ijodkorning xizmatlari hukumatimiz tomonidan munosib baholanib, "O'zbekiston Respublikasi xalq rassomi" unvoni, "Shuhrat" medali hamda O'zbekiston Badiiy akademiyasining "Kumush medali" bilan taqdirlangan.

“Ustoz ijodkorning porloq xotirasi qalblarimizda mangu yashaydi”

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. www.forum.ARTinvestment.RU
2. O'zbekiston Badiiy akademiyasining azosi Dilshodbek Yusupov bilan suhbat asosida.
3. O'zbekiston Badiiy akademiyasining azosi Mamitaliyev Ahmadjon bilan suhbat asosida.

E- Conference Series

Open Access | Peer Reviewed | Conference Proceedings

E-CONFERENCE
SERIES